

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Hipoturismus a jeho infrastruktura v Jihočeském kraji

Hipoturism and its infrastructure in the South Bohemian Region

Student: Barbora Bárová

Vedoucí bakalářské práce: prof. RNDr. Arnošt Wahla, CSc.

Ostrava 2013

Zadání bakalářské práce

Student:

Barbora Bárová

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6501R006 Ekonomika cestovního ruchu

Specializace:

02 Ekonomika cestovního ruchu

Téma:

Hipoturismus a jeho infrastruktura v Jihočeském kraji
Hipoturism and its Infrastructure in the South Bohemian Region

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Metodika zpracování a cíle práce
3. Vymezení základních pojmů cestovního ruchu
4. Základní terminologie hipoturismu
5. Charakteristika hipoturistické infrastruktury Jihočeského kraje
6. Infrastruktura vybraných farem Jihočeského kraje
7. Realizace hipostezek ve vybraných okresech Jihočeského kraje
8. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

ANDRLOVÁ, Milena. *Na koni křížem krážem po Česku*. Praha: Fragment, 2008. ISBN 978-80-253-0569-0.

KARVAS, Pavel et al. *Aktivní formy cestovního ruchu*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4361-9.

ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-880-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

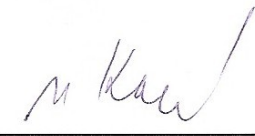
Vedoucí bakalářské práce: **prof. RNDr. Arnošt Wahla, CSc.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Petra Horváthová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jen prameny uvedené v použité literatuře“.

V Uherském Hradišti dne..6.5.2013.....

Podpis..Barbora Pavlová.....

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat panu prof. RNDr. Arnoštu Wahlovi, CSc. za veškeré náměty, cenné rady a připomínky za odborné vedení, které mi poskytl při vedení a během zpracování bakalářské práce.

Obsah

1. Úvod	5
2. Metodika zpracování a cíl práce.....	6
3. Vymezení základních pojmů cestovního ruchu.....	7
3.1 Pojem cestovní ruch.....	7
3.2 Venkovská turistika	7
3.3 Hipoturistika v České republice a v zahraničí	9
4. Základní terminologie hipoturismu	11
4.1 Základní formy jezdecké turistiky	11
4.2 Druhy turisticko-jezdeckých zařízení	12
4.2.1 Druhy jezdeckých objektů.....	12
4.2.2 Hipostezky.....	13
4.3 Skupiny klientů jezdecké turistiky	16
4.4 Výběr koně pro jezdeckou turistiku.....	17
4.5 Průvodci a cvičitelé hipoturistiky	17
5. Charakteristika hipoturistické infrastruktury Jihočeského kraje.....	18
5.1 Jižní Čechy	18
5.2 Jižní Čechy a hipoturistika	18
5.3 Infrastruktura hipoturistiky Jihočeského kraje	19
5.3.2 Jezdecké stezky Jihočeského kraje	20
6. Infrastruktura vybraných farem Jihočeského kraje	25
6.1 Farma Helena spol. s.r.o.	25

6.2	Stáje Štětice	27
6.3	Farma u lesa a.s.	30
6.4	Farma Borová	32
6.5	Ranč Ixion.....	34
7.	Závěr	37
	Seznam použité literatury.....	39
	Seznam použitých zkratk.....	41
	Seznam obrázků	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	

1. Úvod

Dnešní doba je velmi uspěchaná a plná stresu. Lidé nemají čas si od tohoto tempa oddechnout a relaxovat, ale když už si čas udělají, nejčastěji utíkají z měst k našim kořenům a to do přírody. Díky tomuto faktu se velmi rozmohl trend venkovské turistiky a její konkrétní druhy jako například agroturistika, ekoagroturistika, chataření či chalupaření, ekoturistika nebo stále se rozvíjející hipoturistika. Moje rodina koně vlastní pro osobní účely mého handicapovaného bratra. Zním tedy hipoturistiku z pohledu soukromého využití, soukromého účelu. Vybrala jsem si toto téma, protože na druhou stranu jsem se chtěla dozvědět jakým způsobem hipoturistika funguje z pohledu veřejného využití, když je poskytována veřejnosti.

Hipoturistika v pravém slova smyslu je tendrem novým, ale stále se rozvíjejícím a rozšiřujícím se. Důsledkem toho můžeme vidět, že se stále rozšiřují a realizují nové jezdecké stezky, jsou vytvářeny nové hipostanice. Stále více lidí na tento druh turistiky naráží, ať už jsou to lidé, co koně vlastní či lidé, co jen chtějí jezdeckou turistiku vyzkoušet. Jejich informovanost ohledně hipoturistiky, ale stále není příliš značná, ať už je to poskytování informací ohledně jezdeckých stezek, tak ohledně hipostanic. Tento fakt je dalším důvodem výběru mého tématu bakalářské práce.

I přesto, že jsem ze Zlínského kraje, vybrala jsem si, že se budu věnovat hipoturistice v kraji Jihočeském. Důvod, proč jsem si vybrala zrovna tento kraj, je ten, že je to kraj plný nádherných kulturních, historických ale především přírodních památek a nabízí překrásnou přírodní krajinu, která dle mého názoru je přímo tvořená pro hipoturistiku a tak pohled z koňského sedla musí být v tomto prostředí nezapomenutelným zážitkem. Jižní Čechy jsem již navštívila, nikoli z důvodu hipoturistiky, a proto jsem se chtěla na tento kraj zaměřit, protože v době mé návštěvy na mě velmi zapůsobil.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části. V první, neboli v teoretické části popisují především obecné formy venkovského cestovního ruchu a také zde uvádím obecné informace ohledně hipoturistiky, konkrétně popisují jezdecké objekty, hipostezky, jaké je jejich potřebné vybavení. V druhé části bakalářské práce, neboli v praktické části, se především orientují na hipoturistiku v Jihočeském kraji, na její aktéry působící v tomto kraji, na konkrétní typy hipostezek a objektů a dále popisují vybrané jezdecké objekty a jejich infrastrukturu.

2. Metodika zpracování a cíl práce

Bakalářskou práci s názvem „Hipoturismus a jeho infrastruktura v Jihočeském kraji“ jsem při svém psaní rozdělila na dvě hlavní části a to na část teoretickou a na praktickou část. Informace a podkladové materiály pro moji bakalářskou práci jsem čerpala z dostupných knižních i webových zdrojů. Z důvodu toho, že hipoturistika není úplně nejnovější formou cestovního ruchu, ale funguje již pár let, přesto o ní není příliš mnoho dostupných literárních zdrojů, a proto jsem také byla nucena použít ne příliš přesných zdrojů.

Při psaní teoretické části jsem použila zejména odbornou literaturu. Dále zde byla aplikována metoda deskripce. Nejprve se v krátkosti věnuji cestovnímu ruchu obecně a dále pak pokračuji tématem venkovský cestovní ruch, který je hipoturismu nejbližší. V části o venkovském cestovním ruchu vysvětluji pojmy jako ekoturistika, vesnická turistika, agroturistika, ekoagroturistika, chataření a chalupaření a také hipoturistika. V kapitole o hipoturistice dále popisují její základní terminologii jako vysvětlení pojmů jezdecké objekty, hipostezky a jejich zařízení a hipoturismus v rámci České republiky.

V praktické části je opět použita metoda deskripce. Těžištěm mé práce je popsat infrastrukturu hipoturismu v Jihočeském kraji. To znamená, že jsou zde uvedeni hlavní aktéři hipoturistiky v Jihočeském kraji, dále uvádím seznam hipostezek a konkrétně popisují dvě vybrané hipostezky. Dále představují obecné informace o jezdeckých objektech. V další kapitole popisují již konkrétní vybrané farmy, lokalizují je, popisují jejich služby, které nabízejí v rámci hipoturismu.

Cílem mé bakalářské práce je prohloubit obecně poznání o hipoturistice, charakterizovat její konkrétní formy, její infrastrukturu, zhodnotit situaci v hipoturistice v Jihočeském kraji a na konkrétních vybraných farmách/statcích/rančích demonstrovat podmínky podnikání v tomto segmentu cestovního ruchu.

3. Vymezení základních pojmů cestovního ruchu

V této kapitole je popsána určitá informační základna nutná k porozumění dané problematiky. V první řadě jsou zde zmíněny obecné informace o cestovním ruchu, co konkrétně tento pojem znamená. Existuje široké spektrum pramenů a učebnic o různých formách a druzích cestovního ruchu. Mému tématu se nejvíce přibližuje forma venkovského cestovního ruchu, kterou blíže charakterizují v této kapitole. Jsou zde popsány druhy venkovské turistiky jako je ekoturistika, agroturistika, ekoagroturistika, chataření a chalupaření a samozřejmě hipoturistiky.

3.1 Pojem cestovní ruch

Cestovní ruch je velmi významný jev sociální a ekonomický, patřící do dnešní moderní společnosti. Přesné definování cestovního ruchu není lehký úkol. Já budu vycházet z definice Světové organizace cestovního ruchu (WTO) která zní: „*Cestovní ruch je činnost osoby, cestující ve volném čase na přechodnou dobu do místa mimo její trvalé bydliště, a to za jiným účelem, než je vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.*”

Můžeme uplatnit různá hlediska zkoumání cestovního ruchu, tento fakt dokazuje, že cestovní ruch je mnohostranný a složitý jev. Cestovní ruch můžeme charakterizovat jako:

- a) **Oblast spotřeby** – v této oblasti jsou uspokojovány zejména potřeby lidské, jako je například potřeba odpočinku, poznání, potřeba neobvyklých zážitků, potřeba kulturního a sportovního vyžití apod.
- b) **Významnou součást ekonomiky** – tuto součást tvoří široké spektrum podnikatelských aktivit v rámci zajištění účasti lidí na cestovním ruchu. Jsou to aktivity jako například ubytovací služby, stravovací služby, doprava, služby cestovních kanceláří, průvodcovské služby apod.) [1]

3.2 Venkovská turistika

V dnešní době, je na trhu cestovního ruchu stále více prosazována celá řada nových forem turismu, které spojuje návrat k různým tradicím, ohleduplnost k přírodě, ke kulturnímu a historickému bohatství. Tyto nové formy cestovního ruchu jsou nazývány jako tzv. zelený cestovní ruch. Zelený cestovní ruch je touha návštěvníků splynout s přírodou i lidským prostředím. Tento druh cestovního ruchu má aktivní náplň, chrání a respektuje přírodu. Zelený cestovní ruch vystupuje především jako ekoturistika a venkovský cestovní ruch.[6]

Hlavní kategorie zeleného cestovního ruchu:

Ekoturistika. Někdy je jmenována jako udržitelná, etnická, zodpovědná turistika. Zahrnuje putování přírodou a její pozorování s ohledem na zachování veškerých přírodních zdrojů a kulturních zajímavostí. Je to ohleduplné chování turistů i ubytovaných hostů k přírodě. [1]

Venkovský cestovní ruch, do kterého dále řadíme: vesnickou turistiku, agroturistiku, ekoagroturistiku, chataření a chalupaření. [6] Venkovský cestovní ruch je tou formou cestovního ruchu, jejíž aktivity jsou spojeny zejména s přírodou, krajinou a venkovským prostředím. Vyjadřuje zájem obyvatel z města o volnou přírodu a také využívá kulturní a společenské bohatství krajiny ve venkovském prostoru. [4] (Rýglová,2009)

Typickými projevy venkovské turistiky je:

- ohleduplný vztah k přírodě a krajině
- ubytování s omezenou ubytovací kapacitou
- rodinné zázemí
- zázemí v horských a podhorských oblastech, kde představuje originální nabídku služeb cestovního ruchu [1]

Cílem venkovské turistiky je odlehčit přetížené infrastrukturu měst a motivovat rozvoj různých podnikatelských aktivit na venkově. Dalším cílem je vrátit člověka k přírodě, k jeho kořenům. Je také důležité omezit přesuny venkovského obyvatelstva do měst a tím ustálit venkovský prostor. Pro venkovskou turistiku je důležité, aby bylo respektováno, udržováno a rozvíjeno její přirozené přírodní prostředí. Taktéž důležitým cílem je šířit znalosti o místních krásách, tradicích a zvláštностech a přispívat k jejich rozvoji a udržení. [1]

Součástí venkovského cestovního ruchu jsou:

- **Vesnická turistika.** Je to určitá forma venkovského cestovního ruchu, která je spojená s přírodou, krajinou venkova. Podstatou této turistiky je aktivita, která využívá venkovského prostředí a jeho atraktivity, jako jsou: louky, lesy, rybníky, řeky apod. Vesnická turistika je poznání vesnického způsobu života, který zahrnuje pracovní aktivity, řemesla, místní zvyky, folklor atd. K ubytování slouží ubytovací jednotky jako hotely, penziony, chalupy, sruby, chaty. [6]

- **Agroturistika.** Tento cestovní ruch je vázaný na zemědělskou farmu, a proto je nazýván jako dovolená na farmě. Zájemcům o pobyt a stravu agroturistika umožňuje účastnit se prací, které souvisí s chovem zvířat nebo zemědělskou výrobou a poskytuje jim také stravu na venkovských stanicích. Agroturistiku většinou provozují podnikatelé v zemědělské výrobě a slouží jim jako další finanční zdroj k udržení nebo rozšíření hlavního podnikatelského předmětu.[1]
- **Ekoagroturistika.** Je obdobná jako agroturistika. Je provozována na farmách, které jsou zaměřené ekologicky. Na ekologické farmě se nepoužívají při pěstování rostlin a chovu zvířat žádné chemikálie, hormonální přípravky, hnojiva, konzervační látky apod.[1]
- **Chataření a chalupaření.** Dříve v České republice byly pobyty na venkově důležitou součástí u rodin, které pocházely z měst. Začalo se rozvíjet až po druhé světové válce. Jednalo o chatové oblasti umístěné mimo vesnice, kempy v přírodě nebo různé objekty na samotě. Někteří lidé nepovažují chataření a chalupaření za cestovní ruch. Lidé jezdí spíše do svého zařízení, které je blízko jejich trvalého bydliště a náklady na provoz ve srovnání s náklady na rekreaci v hotelích jsou mnohem menší.[3]
- **Hipoturistika.** Hipoturistika je turistika spojená s jízdou na koni, která představuje perspektivní část venkovské turistiky. Hipoturistika je velmi se rozvíjející obor, díky rozšiřujícímu se značení jezdeckých stezek, v porovnání s ostatními obory je skutečný objem malý. V určitých oblastech vznikl i souhrn či seznam značení koňských stezek, které byly vyznačeny v terénu a byly vydány i publikace včetně koňských stanic. [5] (Rýglová, 2011). Hipoturistika je považována za perspektivní oblast, je to z toho důvodu, protože platí pravidlo, když roste životní úroveň, roste i využití koní pro rekreaci. Hipoturistiku ale nelze porovnávat například s cykloturistikou. Koně je možno využít i pro léčebné účely a to konkrétně jako hipoterapii a hiporehabilitaci. [5](Rýglová, 2011)

3.3 Hipoturistika v České republice a v zahraničí

V České republice se hipoturistika začala organizovaně vyvíjet po roce 2003. Díky projektům pod názvem Turistika na koni vzniklo v Jihočeském kraji základní know-how pro organizátory systému jezdeckých stezek a stanic a následně tyto systémy byly využity i ostatními kraji. V České republice fungují stovky stanic pro přenocování jak pro jezdce, tak i pro koně a je zde již několik tisíc kilometrů značených jezdeckých stezek. Metodiku v oblasti turistiky na koni má na starosti Sekce turistiky na koni Klubu českých turistů. Specializovaný

odbor Klub českých turistů – Turistika na koni, vznikl v roce 2005. Mezi výhody členství v Klubu českých turistů patří slevy na ubytování a ustájení, podílení se na společných akcích a především možnost podílet se na tvorbě a realizaci různých projektů. Tyto projekty spočívají ve vytváření systému stanic a stezek, ve školení o dopravě koní, vybavování stanic mobilními boxy pro koně, vydávání map a propagaci stanic, v pořádání různých studijních cest a exkurzí. Nejdůležitější činností tohoto odboru je spolupráce se zahraničím.[7]

Zajímavosti hipoturistiky ze zahraničí

Rakousko - Velmi přísná pravidla platí v Rakousku. Týká se to zejména pohybu koní v terénu, kdy je nutnost vytvářet systém značení stezek. V některých místech je pohyb pro jezdce zpoplatněn a vybrané peníze jsou použity na údržbu stezek a značení. Na možnost hospodářského přínosu hipoturismu pro zemědělce je zde v Rakousku kladen významný důraz.[7]

Německo - Zde není nutnost značených stezek, tyto stezky slouží pouze jako pomůcka. Veškeré informace a mapy jsou zpracovány v elektronické podobě. [7]

Spojené státy americké - Jezdecká turistika má velmi dlouhou tradici. Je zde řada předpisů především v oblasti ochrany přírody a v oblasti bezpečnosti jezdců. [7]

Austrálie - V Austrálii je nejzajímavější široká vzdělávací činnost, která funguje ve spojení s jezdeckou turistikou.[7]

4. Základní terminologie hipoturismu

4.1 Základní formy jezdecké turistiky

Príslušníci každé zájmové skupiny musí mít svou společnou řeč, aby si rozuměli. Je potřeba, vymezit si a definovat určité pojmy. Jde o pojmy základní – turistika, vycházky, výlety, túry, putování apod. Turistika se liší od jiného pohybu v přírodě tím, že uspokojuje zvědavost člověka a tiší jeho touhu po poznání. Za turistiku nelze považovat například vytrvalostní soutěž, i když vede velmi krásnou krajinou. Proto ji odlišujeme i terminologicky. Projetí té samé trasy v přírodě může být túrou, distanční jízdou nebo distančním dostihem. K základním formám jezdecké turistiky tedy řadíme ty, kde je dostatek času na to, aby jezdec, mimo vytrvalostní zatížení organismu a sportovně-technické stránky pohybu v přírodě, dokázal i vnímat okolí.[2]

- **Vycházky na koni.** Jsou základem celé jezdecké turistiky. Jedná se o ježdění v terénu trvající 1 – 4 hodiny, při kterém se překonává vzdálenost 7 – 30 km a které má svou složku pohybovou, poznávací a technickou. Na vycházce jezdci získají lepší jistotu v sedle, učí se pravidlům jízdy a pro většinu koní je to skvělá rehabilitace. Na vycházky není třeba žádná speciální výstroj na koně.[2]
- **Výlety a túry.** Jsou cesty v přírodě, které trvají většinou celý den, při kterých se překonává trasa od 30 do 70 km. Výstroj a výbroj koní a jezdců musí být obsahovat lékárničku, ohlávkou, pláštěnku a vazákem.[2]
- **Putování na koni.** Putování na koni probíhá tehdy, spojíme – li několik celodenních túr do jedné. Putovat se může hvězdicovitě nebo řetězově. Organizačně je náročnější řetězové putování, protože vyžaduje zajištění potřebného vybavení. Hvězdicové putování je celé vázané na jedno středisko, kde je stálý tábor, z kterého se potom pořádají túry do okolí. Náročnou formou turistiky jsou oba druhy putování na koni.[2]
K pomocným formám jezdecké turistiky můžeme řadit takové, které upřednostňují pohybovou stránku nebo technickou před poznávací stránkou. Patří sem:
  - Distanční sport – koňské maratony.
  - Orientační závody na koni – které, u nás nemají tradici a jsou zde uvedeny pouze pro úplnost.

Mezi pomocné formy jezdecké turistiky řadíme i jezdecké hry, pojaté ve stylu westernových soutěží.[2]

4.2 Druhy turisticko-jezdeckých zařízení

Můžeme narazit na různé objekty. Nejčastěji jde o nájemní stáje, ve kterých mají majitelé své koně a chodívají na nich jezdit. V takovém zařízení je krytá či otevřená jízďárna, sprcha, šatna a garáž. Součástí obvykle je i bufet nebo menší restaurace a klubová místnost. Ve větších objektech můžeme vidět i fitcentrum, tenisové kurty, saunu popřípadě jiná doplňková zařízení. Reálnější jsou ale střediska se stájemi, ve kterých jsou koně jak majitelů objektu, tak i koně nájemců. Majitelé objektů poskytují koně zákazníkům k výuce ježdění, na vycházky a k výletům do okolí. Ubytování bývá pak řešeno buď smluvně, s nejbližším hotelem, nebo středisko má vlastní ubytovnu. V našich podmínkách jde však o objekty, které fungují převážně v době dovolených a poskytují rekreační pobyty, které jsou spojené buď s výukou jízdy na koni, nebo s jezdeckou turistikou. [2]

Formy ubytování pro hipoturisty. Jsou uváděny 3 varianty ubytování: luxusní, sportovní, turistická. Luxusní varianta ubytování je nabízena většinou v hotelích. Bylo by nejlepší, aby jezdec na trase našel alespoň jednu restauraci a mohl se zde občerstvit. Na konci této etapy klienta čeká personál, který převezme jeho koně a zabezpečí večerní program podle typu klienta.[2]

Sportovní varianta je většinou hotel, ale v průběhu trasy se přespává v táborech buď ve vlastních či již postavených stanech. Klient by si přes den měl vzít stravu s sebou. V cíli etap by mohl být opět zajištěn večerní program. [2]

Turistická varianta ubytování je poskytována na základě typu noclehárny. Zde není k dispozici personál a po cestě se klient stravuje různě. Vaří se a táboří až večer. [2]

4.2.1 Druhy jezdeckých objektů

Hipostanice je určitý objekt, který nabízí přenocování, popřípadě stravování a další služby jak pro jezdce, tak i pro koně. Tyto stanice mohou být jak ve variantě penzionu s boxy pro koně a obrovskými stájemi, tak i možnost přenocování ve stanu s jednoduchou ohradou.[7] Provozovatelé těchto stanic jsou většinou soukromníci a stanice mají komerční formu. Stanice jsou lokalizovány na hlavních hipotrasách, popřípadě mají funkci výchoziště pro místní jezdecké okruhy. V dnešní době existuje řada seznamů veškerých hipostanic, včetně informace jaké služby poskytují, zda poskytují stravování, jakou podobu má zázemí pro koně, například zda je na konkrétní stanici možnost kováře, veterináře, možnost sprchování koně, jaké krmení stanice poskytují, zda nabízejí stáje, boxy, ohrady, jízďárnu krytou či venkovní. [26]

Ranč je objekt, který se primárně orientuje na chov koní, jejich výcvik, poskytování vyjížděk na koni. Tento objekt dále může poskytovat ubytování případně i stravování a ranče obvykle mají k dispozici různá zařízení pro koně jako například kruhovou ohradu, prostorné boxy, jízdárny, sedlovny, prostory pro uložení krmiva aj.

Statek je zemědělský objekt, který se především specializuje na zemědělskou výrobu. Dále se může orientovat na chov domácích zvířat a také na chov a výcvik koní. Jako doplňkové služby tento objekt poskytuje ubytování, stravování a další doprovodné služby jak pro klienta, tak i pro koně.

Farma je taktéž zemědělský objekt, který se orientuje především na výrobu zemědělských produktů, na chov domácích zvířat. V rámci tohoto objektu je také možné, aby farma poskytovala chov a výcvik koní a ostatní doprovodné služby a potřebné prostory pro ně. Samozřejmě pro klienty některé farmy poskytují ubytování a případně i stravování.

Vybavení stanic

Kromě ubytování a stravování, které stanice mohou i nemusí poskytovat je nejdůležitější vybavení pro koně, o kterém jsem se již zmínila výše, ale nyní bych chtěla o tomto vybavení uvést více podrobnější informace.

Součástí vybavení pro koně jsou samozřejmě stáje s boxy nebo stáním pro koně. Důležitou součástí vybavení je velká ohrazená jízdárna ať už krytá nebo otevřená, o rozměru minimálně 40 x 20 metrů. Prestiž stanice zvyšuje například kolotoč a velká krytá hala. Podmínka zde je aby i jezdec měl vlastní hygienické zázemí a to toaletu, sprchový kout. Ve větších stanicích a objektech můžeme pro jezdce najít i doplňkové služby jako fitcentrum, saunu, tenisové kurty. Dál také každá stáj by měla mít svou sedlovnu, hnojiště a také sklad krmiva. [2]

4.2.2 Hipostezky

Velmi se rozvinul trend a druh aktivní turistiky, hipoturistika neboli jezdecká turistika. Z tohoto důvodu je v České republice velký počet hipostezek, které jsou neustále vylepšovány a jsou vytvářeny stále nové jezdecké stezky. Nejprve bych chtěla uvést základní informace o hipostezkách. Jednoduše řečeno hipostezka je vytyčená trasa pro koně a jejich jezdce. Každá taková jezdecká stezka má určitá pravidla pohybu, značení těchto tras a je nutné také dodržovat určitou údržbu jezdecké stezky.

Jezdecké stezky mohou tvořit hlavní páteřní trasy nebo mohou vést i například po historických trasách. Na hlavní stezky navazují taky i vedlejší stezky, které mohou sloužit jako například odbočky k různým aktivitám, zajímavostem, ke stanicím nebo mohou vést podél hranic. Stezky jsou umístěny a připraveny tak, aby jezdce provázely různě zajímavým terénem, kde jsou například historické či přírodní zajímavosti. [7]

Druhy hipostezek. Jsou zde uváděny 3 úrovně sítí hipostezek:

- síť páteřní,
- regionální cesty,
- lokální cesty či okruhy.

Páteřní síť jsou veškeré hlavní trasy či cesty v celé zemi. Tato síť je perfektní pro jezdeckou turistiku. Jezdec a jeho kůň má zde k dispozici ubytování, stravu a ostatní potřeby pro ně důležité. Délka těchto tras se obvykle pohybuje ve stovkách kilometru, to znamená, že jezdec je několik dní v terénu a proto potřebuje turistickou infrastrukturu. Tyto cesty se skládají z jednotlivých úseků, které jsou odděleny koňskými stanicemi a tyto úseky mají většinou délku 30-70 km. [26]

Regionální hipostezky jsou ty, které propojují buď jednotlivé páteřní sítě, nebo spojují místní centra s páteřními stezkami. Délka stezek se většinou pohybuje v desítkách kilometrů. Tyto stezky se snaží vyvolat v jezdci zájem o určitý region a umožnit mu pobyt v přírodě. Stezky vytvářejí význam určité oblasti pro rekreační využití a doplňují další turistické možnosti. [26]

Mezi **lokální cesty či okruhy** patří buď okružní cesty v okolí jezdeckých center nebo jako určitá motivační trasa za cílem například historickým, památkovým či přírodním. Délka těchto cest či okruhů je obvykle pár kilometrů maximálně desítky kilometrů. Zájem o jejich vybudování a údržbu mají většinou jezdecké kluby, obecní nebo regionální instituce, proto tyto cesty mají místní význam. [26]

Podle Hollého [2] můžeme dále hipostezky dělit například podle stupně obtížnosti:

- 0 – Velmi lehký terén – představuje kolbiště, jízdárny, pastviny apod.
- 1 – Lehký terén – rovina s velmi malými požadavky
- 2 – Středně těžký terén - terén s občasnými, krátkými vzestupy a sestupy
- 3 – Těžký terén- dlouhé a mírně strmé vzestupy a sestupy,
- 4 – Velmi těžký terén- velmi prudké výstupy a sestupy, různé srázy a strže, nutnost skvělého ovládní koně
- 5 – Nesjízdný terén - jsou to různé překážky jako například žebříky, lavičky, schody, mosty

Navrhování trasy

Hipotrazy by měly být navrhovány tak, aby nevznikalo střetnutí s jinou značenou trasou například lyžařskou nebo cyklistickou. Pokud tomu jinak nejde, je možné vyznačit hipostezku tehdy, pokud je její šířka ve shodném úseku minimálně 2 metry, je tomu tak proto, aby se v případě nutnosti jezdec vyhnul jiným uživatelům stezky. V případě, že hrozí nebezpečí poškození povrchu cesty díky koňským kopytům z důvodu nedostatečně zpevněné cesty, je nutné, aby na obou koncích cesty bylo umístěno upozornění pro jezdce, kde bude uvedeno, po které straně jezdec musí svého koně vést.[20]

Značky a šipky jsou umístovány ve výšce zhruba 180 cm nad zemí a jsou malovány na vhodné objekty takovým způsobem, který je shodný s pravidly umístování značek a šipek na pěších trasách. Jezdecká značka je tvořena bílým čtvercem rozměru 10 x 10 centimetrů, uvnitř tohoto čtverce je souměrně umístěný barevný kruh v průměru 6 centimetrů. Šipky jsou shodné se šípkami u značení pěších tras. [20] Obrázky značek jezdeckých stezek v Příloze 1

V záhlaví směrovek nebo tabulek je uvedený text „Jezdecká stezka KČ“, jinak jsou shodně jak v textu, tak i v barvě se směrovkami pěších tras. Umístění směrovek a tabulek se shoduje s pravidly pěších tras. Trasy jsou barevně rozlišeny, podobně jako u pěších tras.[20]

Páteční stezky jsou označeny červenou barvou, vedlejší větve jsou označeny modrou barvou, regionální a lokální trasy (nebo odbočky k jezdeckým stanicím či úvazištím) jsou označeny žlutě a zeleně. Každá nová značená stezka má vlastní celostátně platné evidenční číslo, které je třímístné a odpovídá její barvě:

- Červené trasy se pohybují v číslech 101 až 299
- Modré trasy jsou s číslem 301 až 499
- Zelené trasy pak mají čísla 501 až 699
- Žluté trasy jsou čísla 701 až 899

Evidenční číslo a barva jsou přiřazovány příslušným pracovníkem Sekce značených stezek Rady značení Klubu českých turistů.[20]

Hipostezky a objekty na nich

Hipostezky většinou doprovází určité zabezpečovací objekty a objekty odvádějící vodu, které jsou většinou vedeny po existujících účelových komunikacích. Objekty, které zajišťují odvedené srážkové vody, jsou například příkopy, svodnice (které svádí vodu z cest), drenáže (snižující hladinu podzemní vody) a dále například mosty. Je třeba sledovat místa, kde se střetávají potoky či řeky, zajistit jejich bezpečné provozování bez toho, aby byla narušena jejich funkce. Koně dokážou tyto řeky a potoky překonat broděním. V případě, že se na stezce nachází mostek či lávka, musí být tyto objekty pevné nebo označeny cedulí, která bude jezdce varovat. [26]

Stezku zabezpečují i další objekty jako:

- směrové značky a tabule (kterým jsem se věnovala již výše),
- informační panely,
- úvaziště,
- ohrady pro koně, přístřešky
- napajedla,

Informační panely – mají informační funkci a sdělují jezdcům informace o stezce nebo informace o síti tras v blízkém okolí. Informační panely by měly být umístěny například na kulturní či přírodní památce, zajímavosti, na místě, kde se kříží pátevní trasa s místními okruhy. Tyto panely disponují rozměry zhruba 70 – 100 cm na výšku a 100 – 150 cm na šířku.[26]

Úvaziště slouží pro přivázání koně na krátkou dobu. Úvaziště je jednodušší, většinou dřevěné zařízení ve výšce 1-1,2 metru. Je potřeba, aby bylo pro vybudování tohoto objektu dostatečný prostor, a co se týká nákladů na vybudování, většinou na ně přispívají majitelé, kteří chtějí úvaziště postavit. Ti také uklízí úvaziště a prostředí v jeho okolí. Většinou je budováno na místech, které jsou určené k odpočinku, to jsou například altánky, tábořiště, lavičky, různé přístřešky, místa na koupání apod. Úvaziště můžeme dělit do 2 druhů:

- Druh A – přímé úvaziště
- Druh B – rohové úvaziště [26]

Obrázek úvaziště v Příloze 2

Ohrada pro koně - univerzálním objektem na stezce je i také kruhová ohrada, která může sloužit k odpočinku nebo k přenocování koní ale také může místem pro výcvik vlastních koní stanic (probíhá většinou mimo turistickou sezonu) [28]

Na jezdecké stezce se dále mohou objevit přístřešky, můstky, napajedla či odpočívadla.[28]

4.3 Skupiny klientů jezdecké turistiky

Podle Hollého [2] dělíme klienty jezdecké turistiky takto:

I. skupina. V této skupině jsou ti klienti, kteří umí jezdit na koni a chtějí dovolenou trávit v koňském sedle, takže se budou účastnit různých organizovaných vycházek, túr a pochodů. Tito klienti nepředstavují zátěž po odborné či jezdecké stránce, ale po stránce organizační. Skupina klientů je také náročná na vytížení koně a na přípravu.

II. skupina. Do této skupiny jsou zahrnováni ti klienti, kteří dost dobře neovládají jízdu na koni a chtějí se v ježdění zdokonalit. Tato skupina se chce účastnit různých turistických vycházek, pochodů a výletů. Nejprve se skupina věnuje jezdecké rozcvičce a snaží se zdokonalit v ježdění a až po těchto činnostech vyjíždí skupinka na túry. V této skupině je nutné počítat s tím, že klienti budou potřebovat náhradní koně, můžou se jim stát různé úrazy. V tomto případě je dobré, aby klient byl řádně pojištěn.

III. skupina. Jde o ty klienty, kteří se chtějí naučit jezdit na koni a vyjet v koňském sedle do přírody, ale vůbec neumí na koních jezdit. Spousta z nich se vše chce naučit během několika dní, ale nic se nesmí uspěchat. Tito klienti jsou pro trenéra náročnější z hlediska jeho času a trpělivosti. Program, který většinou trvá týden, je takový, že prvních pár dní se klienti učí sedět v sedle, další zhruba dva dny se klienti učí jízdu krokem a další dny, také podle šikovnosti klienta, je možné vyrazit na krokové vycházky.

IV. skupina. Tato skupina představuje takové klienty, kteří se chtějí zúčastnit jezdecké turistiky a mají vlastního koně. Pro poskytovatele tito klienti nejsou problémem, pokud má poskytovatel dostatečnou kapacitu ustájení a ubytování. Je třeba v tomto případě sjednat s klientem smlouvu týkající se ošetřování koní a jejich způsob krmení včetně cen za různé položky.

4.4 Výběr koně pro jezdeckou turistiku

Jezdecká turistika a ježdění ve volném čase je jednou z mála možností nepracovního využití koní, kteří se nehodí pro jezdecký sport. Na světě existuje 250 plemen koní a pony, přičemž většinu z nich lze pro rekreační ježdění využívat. Právě rekreační a turistické ježdění může být aktivita, která může některé koně zachránit před vyhubením.[2]

4.5 Průvodci a cvičitelé hipoturistiky

Cvičitelé nebo průvodci nemusí mít pro svou činnost speciální licence, v České republice neexistuje žádný zákon, který by to prikazoval. Česká jezdecká federace vytvořila určitý systém proškolení a zkoušek, avšak tyto zkoušky či proškolení se zaměřují hlavně na výcvik a sportovní disciplíny. Průvodce by měl být zkušený jezdec a měl by hlavně znát, co koně potřebují na cestách. Takový průvodce by měl mít znalosti první pomoci, měl by být schopen řešit neobvyklé a nečekané situace, měl by se umět perfektně orientovat v terénu, měl by umět zacházet s mapou.[7]

5. Charakteristika hipoturistické infrastruktury Jihočeského kraje

Ve své bakalářské práci jsem se rozhodla zaměřit na hipoturismus Jihočeského kraje, proto bych chtěla na začátku této kapitoly nastínit základní informace o Jihočeském kraji.

5.1 Jižní Čechy

Jihočeský kraj je kraj, který skýtá rozlohou 10 057 km². Celkový počet obyvatel v tomto kraji je 625 267. Jižní Čechy mohou svým návštěvníkům nabídnout velkou řadu jak kulturních tak i historických památek jako například gotické kostely, kláštery, renesanční zámky, lidové a technické památky, nádherná starobylá města plná kulturního dění. V Jihočeském kraji můžeme také najít 2 památky Světového kulturního dědictví UNESCO a to Holašovice a Český Krumlov. Pro návštěvníky jsou zde k dispozici přes 5 033 kilometrů značených turistických tras a přes 4 000 kilometrů tras cyklistických. Díky tomu, že se v Jižních Čechách nachází minimum průmyslových firem a díky tomu, že Jižní Čechy disponují vysokou krajinnou hodnotou, nachází se zde chráněné krajinné oblasti: Šumava, Blanský les, Třeboňsko. Dál v Jižních Čechách také najdeme národní park Šumava, 24 Národních přírodních rezervací a národních přírodních památek, přírodních rezervací a památek čítá nad 250. V okolí Českých Budějovic, Veselí nad Lužnicí a Třeboně je typickým obrazem této krajiny velké množství rybníků, rašelinišť, borových lesů. Kolem Jindřichova Hradce se zase krajina může pyšnit vysokými vrchy, velkými rybníky a žulovými bloky, často tato část bývá nazývána Českou Kanadou. Písecký region se může pyšnit husitskou historií.[17]

5.2 Jižní Čechy a hipoturistika

První hřebčiny a stanice začaly vznikat pod vojenskou správou již v 18. století, avšak hipoturistika jako taková začala až v roce 2003. Začalo se mnohem více mluvit o koňských stezkách, stanicích o jejich vybavení a to jen díky projektu „Turistika na koni“, který vznikl téhož roku, díky setkání zájemců o jezdeckou turistiku. [23]

Díky podpoře Evropských fondů zde byla vybudována přes 800 kilometrů dlouhá síť jezdeckých stezek. Na trasách těchto stezek je k dispozici **128** stanic. Po těchto stezkách se návštěvníci mohou vydat sami nebo s průvodcem, záleží na jejich znalostech.

Favorizující stezka pro návštěvníky, je stezka od hranic s Rakouskem, kolem Českého Krumlova a hory Kletě, kterou využívají i zahraniční turisté. Nejvíce rušné oblasti jsou okolí Českého Krumlova, Jindřichova Hradce a České Kanady.[12]

5.3 Infrastruktura hipoturistiky Jihočeského kraje

V této části práce bych chtěla nastínit hlavní aktéry hipoturistiky v Jihočeském kraji, to znamená, jaké zde fungují organizace, kdo se stará o značení hipostezek. Dále se zde také zabývám hipostezkami, které v Jihočeském kraji fungují a také jezdeckými objekty, kterými Jižní Čechy disponují.

5.3.1 Organizace zabývající se hipoturistikou v Jihočeském kraji

Odbor při KČT Jihočeský kraj, projekt Turistika na koni – je to sdružení, které se zabývá organizací turistiky na koni v Jihočeském kraji. Na počátku vzniku bylo záměrem zpracovat studii současného stavu a možnosti rozvoje turistiky na koni v Jižních Čechách s předpokladem, že budou realizovány navržené ve studii od roku 2005. Smyslem projektu tedy bylo vytvořit v budoucnu síť jezdeckých stezek napojených na již existující stezky v sousedním Rakousku a Německu. [20] Na svých webových stránkách uvádí aktuální přehled stanic zapojených do projektu Turistika na koni a trasy jezdeckých stezek v Jižních Čechách. Předsedkyní tohoto sdružení je Ing. Milena Andrllová. [27]

Občanského sdružení pro podporu jezdecké turistiky – toto sdružení vzniklo na začátku roku 2005, jehož cílem je zpřístupnit jezdcům a koním přírodní a historické zajímavosti krajiny. Ve spolupráci s krajskými úřady, Klubem českých turistů a s Nadací partnerství sdružení pomáhá vyznačovat a vyhledávat stezky a snaží se aktivně zapojit veřejnost do podpory jezdecké turistiky a budování stanic. Podporování rekreačního využití koně a putování v sedle v rámci jednoho či více dní, je hlavním účelem tohoto sdružení. Na webových stránkách tohoto sdružení může návštěvník najít veškeré informace ohledně vyhledávání a vyznačování jezdeckých tras, informace o jezdeckých objektech či stanicích, které poskytují ubytování pro jezdce i koně a jaké ostatní služby poskytují a taky se zde zájemce dozví o různých akcích zaměřených na jezdeckou turistiku.[15]

Občanské sdružení Chance in nature - local action group – občanské sdružení Chance in nature je místní Jihočeská akční skupina. Tato akční skupina je sdružení podnikatelů, neziskových organizací a veřejného sektoru, působících na území

Vlachovobřezska, Čkyňska a Prachaticka od roku 2004. Cílem je co nejvíce využít potenciál daného území a zajistit trvale udržitelný rozvoj s ohledem na principy ekologie. Místní akční skupina reprezentuje region a realizované projekty jak doma, tak i v zahraničí a snaží se navazovat kontakty s partnery na úrovni místní, regionální, národní ale i nadnárodní. Skupina v poslední době realizuje projekt s názvem „ Rozvoj sítě hipostezek v Jihočeském kraji ”. V rámci tohoto projektu bylo vyznačeno 300 km nových tras a také byla aktualizována databáze jezdeckých stanic. Na webových stránkách zájemce může najít vybrané hipotrasy a taky seznam hipostanic a jejich vybavení. [16]

Ostatní aktéři hipoturistiky v Jihočeském kraji – aktérem může být například krajský úřad, Nadace partnerství konkrétně jejich program greenways, nebo Jihočeská centrála cestovního ruchu.

5.3.2 Jezdecké stezky Jihočeského kraje.

První úsek jihočeské jezdecké stezky byl označen roku 2005, vznikl pod záštitou Klubu českých turistů a byl to úsek Rohy – úbočí Kletě- Chata pod Kletí, který měří 10 km a je označen červeně.[11]

Jihočeský kraj je velmi bohatý na hustotu hipostezek a celkově hipoturistika zde je velmi oblíbená, populární a dle mého názoru jedna z hlavních lákadel tohoto kraje. Z důvodu tak širokého spektra jezdeckých stezek jsem se rozhodla vybrat 2 stezky a v krátkosti je popsat.

Jezdeckých stezek v Jihočeském kraji je opravdu mnoho, jejich stručný výčet uvádí webová stránka www.turistikanakoni.cz[27] takto:

- **Červená jezdecká stezka I** (hraniční přechod Studánky A – hranice Středočeského kraje Březnice)- tato trasa je pátevní jezdecká trasa, která vede od hraničního přechodu Studánky (A) přes Kramolín, u Světlíků směr Cipín, úbočí Kletě, rozcestí U sloupu (zde je odbočka ke stanici Chata pod Kletí), Rohy, Holašovice, Dolní Chrást'any, Lomec, Bílsko, Štětice, Dobev, Škvořetice až na hranici Středočeského kraje u Březnice.
- **Červená jezdecká stezka II** (Bílsko – Javorník) – trasa je opět pátevní a probíhá z Bílska přes Volyni, Starov, Hoslovice, Kváskovice, až do Javorníka, kde je odbočka na Hoslovický okruh.
- **Červená jezdecká stezka III** (Petrovice – Lomec) – vede z Petrovic přes Trocnov, Doudleby, Boršov nad Vltavou, Jamné, Dubné, tato část trasy je trasou pátevní a dále stezka pokračuje Střížov až do Lomce, kdy tato část je vedlejší větví a v Lomci je poté odbočka k restauraci Vrábče a další odbočka směřuje ke stanici Kroclov.
- **Červená jezdecká stezka IV** (hranice Jihomoravského kraje – hranice Středočeského kraje u Jalovčí) – začátek trasy je u hranic Jihomoravského kraje, přes Dešná, Maříž, Lodhěřov, Chýnov, Chotoviny(zde je odbočka k hranici Dlouhá hora a Písečné) dále

trasa pokračuje přes Borotín, Nadějkov až k hranici Středočeského kraje u Jalovčí, kde je odbočka u Vladyčina.

- **Červená jezdecká stezka V** (Chvaletín – U pazderny) trasa je opět páteří jezdecká trasa a začíná z Chvaletína přes Montserrat, Cizkrajov, Chlumec, Pod Třebětickým vrchem, Krumvald, Baba, Červený Hrádek a konec stezky je U Pazderny, což je u hranic kraje Vysočina u Červeného hrádku.
- **Modrá jezdecká stezka I** (Mokřina – Haklovy Dvory) – tato trasy jsou označeny jako modré trasy, to znamená, že jsou vedlejší větvi. Trasa vede z Mokřiny přes Svatou Magdalenu, Holašovice až do Haklových Dvorů, kde je odbočka k Podvrážskému mlýnu.
- **Modrá jezdecká stezka II** (Cába – Dívčí Kámen) – trasa je opět vedlejší větvi. Vede z Caby k Dívčímu Kameni.
- **Modrá jezdecká stezka III** (Hoslovice – Volenice) – Tato trasa vede z Hoslovic do Volenice a je opět vedlejší větvi.
- **Modrá jezdecká stezka IV** (Petrovice – Horní Dvorce) – vedlejší větev vede směrem z Petrovic přes rašeliniště u Branné, Starou Řeku, Vydří, Malíkov nad Nežárkou, Jindřiš, Strmilov do Horního Dvorce, kde je odbočka ke stanicím.
- **Zelená jezdecká stezka I** (Volenice – Poříčí)
- **Zelená jezdecká stezka II** (Košťálkov – Krušlov)- trasa vede z Košťálkova přes Smrčná (kde je odbočka k hranici Kleintaxen), dále trasa pokračuje přes Horní Dvořiště, pravou stranu Lipna (zde je odbočka k hranici Mnichovice), pokračuje se dále na Ovesný vrch u Nové Pece, Lenora, Zátouň, Kubova Hut, Spůle až do Krušlova.
- **Zelená jezdecká stezka III** (úbočí Kletě – u Kotka) – trasa začíná v úbočí Kletě, přes Zlatou Korunu, Opalice a končí u Kotka, kde je odbočka k Těžínu.
- **Zelená jezdecká stezka IV** (Slavče – Jankov).
- **Zelená jezdecká stezka V** (kopec Bába- hranice kraje Vysočina u Lipové).
- **Zelená jezdecká stezka VI** (u Helfenburka - Rohy) – začátek trasy je u Helfenburka pokračuje přes Budkov, Březovík až po Rohy, kde je odbočka s názvem Borová.
- **Žlutá jezdecká trasa** (Bohumilice – Štětice) – trasa vede z Bohumilic, přes Helfenburka, Lomec, Pražák až po Štětice.

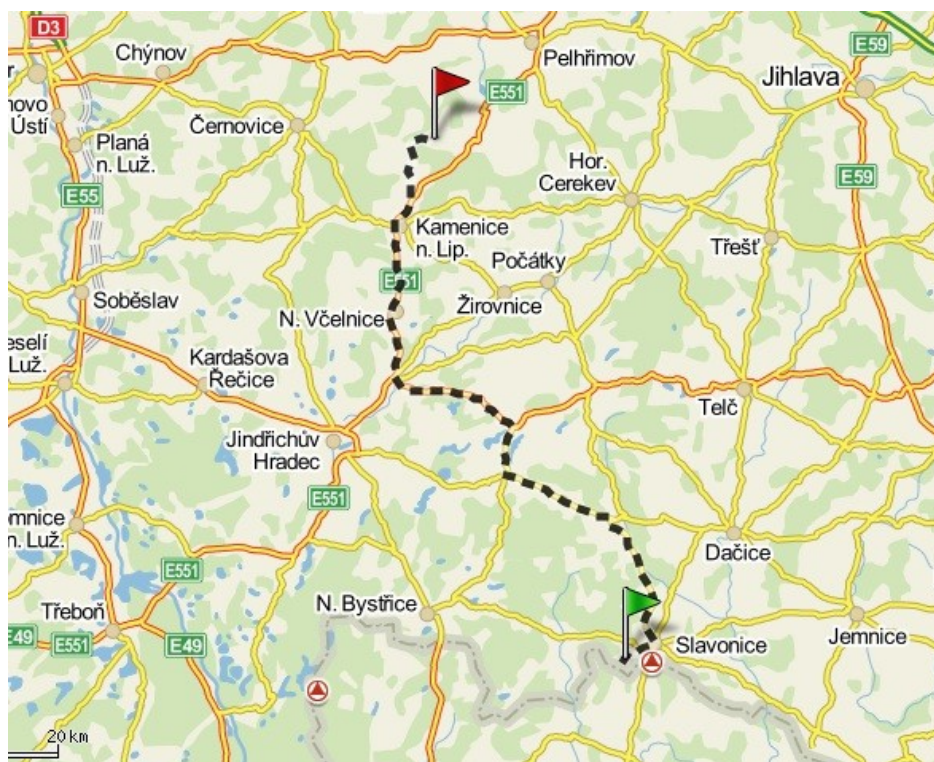
Vybrané hipostezky

Tyto hipostezky jsem vybrala, protože dle mého názoru jsou jedny z těch hlavních stezek Jihočeského kraje. Také prostředí, kterým probíhají je dle mého bohaté na přírodu a památky, takže jezdec se může během své cesty pokochat nádhernou krajinou ale také nahlédnout do kousku historie.

(1) Jezdecká stezka Maříž – Nová Říše (Bohuslavice). Tato jezdecká stezka se nachází v okrese Jindřichův Hradec. Stezka je vyznačována červenou barvou, to znamená, že je stezkou páteří a její délka činí 45 kilometrů. Na této stezce převažují zpevněné polní a lesní cesty, nachází se zde častá převýšení a je nutné také překonat betonový most bez zábradlí. [13]

Průběh trasy: Trasa začíná v Maříži přímo z Jezdecké stanice OÁZA, po 8 kilometrech cesty, ne příliš náročným terénem, se jezdec ocitne ve Chvaletíně. Kousek nad Chvaletínem pak dochází k rozdělení stezky, kdežto jedna stezka vede do Plačovic a druhá stezka, kterou nyní popisují, vede dál krátkým úsekem po silnici a pak delším stoupáním k poutnímu místu Montserrat, tato trasa Chvaletín – Montserrat má délku 4 kilometry. Z Montserratu pak cesta pokračuje lesní cestou a pak taky i cestou polní do Cizkrajova, tento úsek měří 2,5 kilometrů. Pokud si jezdec i s koněm chce odpočinout, může tak učinit v jezdecké stanici Andrejsův statek nebo v penzionu s úvazištěm Selský dvůr. Z Cizkrajova se pak pokračuje polní cestou do mírného kopce k Chlumci, trasa má 8 kilometrů a je zde opět možné si odpočinout v jezdecké stanici s názvem Stáj Malkovská. Odtud se jede opět polní cestou a silnicí k Třebětickému vrchu. Zde jezdec narazí na červenou pěší turistickou značku, a tato trasa má délku 4 kilometry. Z Třebětického vrchu pak jezdec společně s koněm stoupá lesním průsekem na Krumvald, trasa trvá 4 kilometry. Z Krumvaldu trasa pak pokračuje do Bohuslavic. Zde je možné využít jezdeckou stanici Sportovního klubu STARKON, který nabízí krytou halu, pastviny, boxy pro koně ale také ubytování pro jezdce. V Bohuslavicích je také k dispozici další stanice a to Penzion Ježkovec, což je bývalá lesní chata a tento penzion leží v klidném prostředí na samotě u lesa.[13]

Obr.5.1.Mapa stezky 1; zdroj:[19]

(2) Stezka Maříž – Lány u Kunžaku. Tato stezka disponuje délkou zhruba 26 kilometrů. Nachází se obdobně jako stezka předešlá v okrese Jindřichův Hradec. Je vyznačena červenou barvou, což znamená, že je to opět páteřní stezka. Na této trase převažují především zpevněné lesní a polní cesty.[13]

Průběh trasy: Vyjíždí se z Oázy Maříž přes lesní cesty do obce Kadolec. Dále přes silnici Starého Města pod Landštejnem a odtud je cesta mířena do Slavonického lesa. Poté se najede na lesní cestu kolem Stříbrného vrchu a stále se pokračuje po lesní cestě pak kousek také po asfaltu. Stezka nás poté přivede do osady Peníkov, kde se nachází ekologická farma. Z Peníkova se dále přesouvá přes obce Dolní Radíkov, Horní Radíkov, přes lesní cesty, až je na blízku cíl a to Lány u Kunžaku, kde jsou rozlehlé pozemky. Na této trase je důležité upozornění pro jezdce, aby se drželi značených tras, nezanechávali po sobě nečistoty a byli opatrní při přechodu přes silnice. [13]

Obr. 5.2. Mapa stezky2 ; zdroj: [15]

5.3.3 Hipoturistické objekty v Jihočeském kraji

Existuje řada webových stránek se seznamem různých objektů, jejichž hlavním předmětem činnosti je zabývání se hipoturistikou a to zejména poskytování výcviku koní, vyjížděk na koni, jejich ustájení a samozřejmě poskytování ubytování či stravování a jiných doprovodných služeb patřících k hipoturismu či nikoliv. Já jsem si vybrala seznam stanic z webové stránky www.jihoceskehipostezky.cz [16], z kterého jsem udělala krátký soupis a přehled objektů obecně, nacházejících se v okresech České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice, Tábor.

V Jihočeském kraji můžeme najít celkově **9** farem, orientujících se v oblasti hipoturistiky a registrovaných na seznamu stanic. Nejvíce farem se nachází v okrese České Budějovice a Prachatice.

Celkový počet rančů v Jihočeském kraji skýtá na číslo **11**, z toho největší počet rančů uvádí okresy Český Krumlov a Strakonice.

V Jihočeském kraji dále můžeme najít **7** statků, z toho nejvíce statků nacházíme v okrese České Budějovice a okrese Jindřichův Hradec.

Jezdeckých klubů má nejvíce okres Tábor, celkově v Jihočeském kraji se nachází **9** jezdeckých klubů.

Nejvíce stájí se nachází v okrese Jindřichův Hradec a Strakonice a dohromady Jihočeský kraj nabízí **11** stájí.

Počet ostatních objektů s vazbou na hipoturistiku, například penziony a hostince, je v Jihočeském kraji **21** a nejvíce těchto objektů je v okrese Český Krumlov.

Nejvíce objektů, co se týče okresů, disponuje okres České Budějovice a to číslem **21**. Okresy Jindřichův Hradec a Strakonice mají zhruba **20** objektů. V okrese Český Krumlov je zhruba **17** objektů a nejméně objektů pak mají okresy Písek a Tábor, oba disponují **9** objekty.

6. Infrastruktura vybraných farem Jihočeského kraje

V této části mé bakalářské práce jsem se rozhodla vybrat z množiny existujících objektů (farem, statků, rančů atd.) konkrétní objekty a na základě tohoto výběru bych chtěla popsat jejich lokalizaci, jak vypadají, jakou mají strukturu a jaké služby poskytují pro jezdce a jejich koně. Pozornost také věnuji podnikatelům a zjišťuji údaje o daném objektu a ostatní potřebné informace, které jsem čerpala z obchodního a živnostenského rejstříku.

6.1 Farma Helena spol. s.r.o.

Informace z obchodního rejstříku

Datum zápisu: 9. října 2004

Obchodní firma: Farma Helena s.r.o.

Sídlo: Tučapy - Brandlín 51, PSČ 391 26

Identifikační číslo: 260 79 267

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Předmět podnikání:

- zemědělská výroba
- hostinská činnost
- ubytovací služby
- chov domácích a zoologických zvířat a poskytování souvisejících služeb a jiné

Jednatel: Helena Suková, (2004)

2 společníci

Základní kapitál: 200 000,- Kč [21]

Tento statek nacházející se v malebné krajině Jižních Čech v obci Tučapy, je statkem nové rekonstruovaným. Farma Helena nabízí odpočinek v krásné romantické přírodě daleko od měst po celý rok. Farma nabízí různé způsoby jak příjemně prožít aktivní dovolenou, mezi tyto způsoby patří například rybolov, cyklistika, koupání, turistika a samozřejmě vyjížďky na koni. V blízkosti farmy jsou značené turistické a cyklistické stezky, a pro vodáky je v blízkosti řeka Lužnice. Farma je zaměřená především na ustájení koní a jezdecký výcvik.[9]

Obr. 6.1 Farma Helena; zdroj: [9]

Nabízené služby pro hipoturistiku:

- ustájení,
- výuka jízdy na koni,
- jezdecký klub
- ubytování,

Ustájení. Farma disponuje jak prostornými a kvalitními boxy o rozměru 3,5 x 4m, tak i volnými ustájeními s celodenní péčí. Celková kapacita vnitřních boxů je 26 a součástí každého boxu je pevný žlab a napáječka. K dispozici je taky i jeden venkovní box a další jsou připravovány. Cena ustájení za jeden měsíc je 4 200 Kč. Součástí ceny je: 2x denně krmení dle požadavků majitele (seno, vitamíny, jádro), dále je také součástí ceny zavádění koně do výběhu, nastlání a čištění boxů. Výběhy o rozloze 14ha a pastviny jsou součástí jezdeckého areálu. Dále součástí areálu je také písková jízdárna, krytá hala, solárium a kruhovka. [9]

Výuka jízdy na koni. Výuka je zaměřena na drezurní a parkurové ježdění jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé a po zvládnutí veškerých základních dovedností mohou jezdcí, kteří mají dostatek zkušeností vyjet do terénu. Jízdy je nutné objednat předem. Ceny za výuku: Lonž - 45 minut za 350,- Kč; Jízdárna - 1 hodina za 350,- Kč; Terén: Kůň + vodič: 30 minut za 300,- Kč; Kůň + doprovod (jezdec jede sám, musí zvládat základy): 1 hodina za 400,- Kč. [9]

Jezdecký klub. Jezdecký klub Jasanka byl založen v roce 2005, později byl tento klub přejmenován na Jezdecký klub Bradlín a tento název trvá i nadále. Jezdecký klub reprezentuje

přímo majitelka Helena Suková na různých jezdeckých soutěžích. Jezdecký klub je zaměřen zejména na parkurové soutěže a drezúru. [9]

Ubytování. Farma Helena disponuje kapacitou 18-ti lůžek. Tři až čtyřlůžkové pokoje jsou velmi prostorné ale bez sociálního zařízení. Sociální zařízení je přístupné na chodbě. Je zde také k dispozici společenská místnost a kuchyňka. V případě příznivého počasí farma nabízí také venkovní posezení v prostorné pergole, kdy je možné i zapůjčení výčepu a grilu. Farma také umožňuje ubytování se i s domácím mazlíčkem zákazníka a poskytuje ustájení pro koně po předchozí domluvě. K dispozici je také široké zázemí nejen pro jezdce. Standardní jsou oddělené sedlovny, šatny se sociálním zařízením, společenská místnost.

Cena: 200,- Kč je cena za ubytování na osobu a za noc. [9]

6.2 Stáje Štětice

Jezdecký klub Stáje Štětice

Datum vzniku: 15.12.2006

Obchodní firma: Jezdecký klub Stáje Štětice

Sídlo: Ražice, 3, PSČ 39811

Identifikační číslo: 27050122

Právní forma: Sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.)

Klasifikace ekonomických činností: Provozování sportovních zařízení

Institucionální sektor: Neziskové instituce sloužící domácnostem[14]

Stáje Štětice se nachází, ve vesnici Štětice, která je vzdálená zhruba 15 kilometrů od Strakonic a 12 kilometrů od Písku. Hlavní náplní stáje je organizování vyjížděk na koni pro širokou veřejnost. Díky tomu, že stáje mají k dispozici velký počet koní, je možné svézt i velkou skupinu nebo zorganizovat několik vyjížděk najednou. Kromě těchto vyjížděk je možné se zde ubytovat. Ubytování je možné buď v penzionu nebo v chatě, které jsou samozřejmě přímo v tomto areálu. Během letních prázdnin toto ubytování slouží pro děti, které zde přijedou na letní tábor. Stáje Štětice chovají zhruba 50 koní plemene hafling. Kromě těchto druhů koní stáj má pár poníků a další plemena koní. Jsou zde pořádány také vánoční tábory, pobyty pro děti během jarních prázdnin. Velmi oblíbené jsou dvou a více denní vyjížděky na koních, kdy trasy těchto vyjížděk vedou nádhernou jihočeskou krajinou. Dále stáje poskytují koně do živých betlémů, na dětské dny či jezdí s kočárem na svatby. [25]

Obr.6.2. Stáje Štětice; zdroj: [25]

Nabízené služby pro hipoturistiku:

- vyjížďky na koni, dvoudenní vyjížďky
- ustájení
- ubytování
- tábor pro děti
- jízda v kočáru, přeprava zvířat

Vyjížďky na koni. Vyjížďky na koni jsou pořádány po celý rok. S každou vyjížďkovou skupinou jede jeden zkušený instruktor, který dohlíží na průběh vyjížďky a pomáhá klientům se zvládnutím koně. Skupiny instruktoři nespojují a počet jezdců je minimálně 1, maximálně 25. Cena za běžnou vyjížďku je 200 Kč na hodinu na jednoho koně.[25]

Dvoudenní vyjížďky. Jsou určeny jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé jezdce. Podmínka pro tuto dvoudenní vyjížďku je to, že jezdec musí samostatně ovládat koně (tato podmínka se týká zejména dětí). Tyto vyjížďky probíhají pod vedením jednoho nebo více instruktorů. Každý klient dostane koně, s kterým stráví celý víkend. Po domluvě je možné poskytnout delší vyjížďky. Jsou pořádány vyjížďky na 3 hlavních trasách a to:

- 1) trasa ze Stáje Štětice do Měkynce se zastávkou a prohlídkou hradu Helfenburk. Trasa vede krásnou přírodou. Nocleh je zajištěn na chalupě v obci Měkynec;
- 2) další trasa vede směrem na Strakonicko, kde se přespává v mlýně, který je nově zrekonstruovaný, a koně jsou ustájeni na loukách;

- 3) tato třetí trasa vede přes Písek, Písecké hory, Záhoří do vsi Louka, kde je zajištěno ubytování. Tato trasa je náročnější a je lepší, když ji absolvují lehce pokročilí jezdci a proto kapacita jezdců je maximálně 10. [25]

Cena těchto vyjížděk se pohybuje dle počtu osob. Pro 1-2 osoby, je cena 2 000 Kč, pro 3-5 osob je cena 1 800 Kč, pro 6 – 9 osob je cena 1 500 Kč, pro 10 a více osob je cena 1 300 Kč. [25]

Ustájení. Je zde k dispozici ustájení v boxech anebo venkovní ustájení. Venkovní ustájení je na pastvinách bez pevných plotů, ohraničené elektrickým ohradníkem. Cena za toto ustájení je 2 000 Kč na měsíc. Cena za ustájení v boxu je 3 000 Kč na měsíc. [25]

Ubytování. Stáje Štětice disponuje třípokojovým penzionem s plně vybavenou kuchyní, sociálním zařízením a se společenskou místností. Ubytování je bez stravování, ale je možné zajistit pro zákazníky jídlo z blízké restaurace a je dovezeno přímo do penzionu. V případě teplého období je možné klienty ubytovat v chatách, které jsou součástí areálu, a je možné používat zázemí penzionu. Jsou zde pořádány pobyty pro děti, kdy jídlo je pro ně zajištěno 5x denně, děti pomáhají s drobnými pracemi, jezdí na koni a tráví čas s ostatními zvířaty. Program pro děti je přizpůsoben jejich věku a zkušenostem. Cena za penzion na osobu za noc je 120 Kč. Cena za chatku na osobu za noc je 100 Kč. [25]

Tábor pro děti. Tábor probíhá po celé letní prázdniny. Náplní těchto táborů je jízda na koni a naučení se základní péče o ně, dále zde probíhají různé diskotéky, hry, táborák, výlety, koupání. Tábor je vhodný pro děti od 6 do 16 let. [25]

Jízda v kočáru, přeprava zvířat. Jízdu v kočáru je nutné objednat dopředu. Koně jsou obsluhováni zkušeným kočím. Cena za jízdu v kočáru je 400 Kč na hodinu + 200 Kč za přípravu kočáru. Stáje Štětice zajišťuje dopravu po celé České republice, dále poskytuje přepravu koní do východních států a do všech zemí v rámci Evropské Unie. [25]

6.3 Farma u lesa a.s.

Informace z obchodního rejstříku

Datum zápisu: 18. prosince 2000

Obchodní firma: Farma u lesa a.s.

Sídlo: Sudoměřice u Bechyně č.p. 6, PSČ 391 72

Identifikační číslo: 260 31 167

Právní forma: Akciová společnost

Předmět podnikání:

- zemědělská činnost
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
- **poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti agroturistiky a výcviku jezdců na koni**
- hostinská činnost

Jediný akcionář: Jiří Šonka, Základní kapitál: 1 000 000,- Kč

Hanka Šonková – zajišťuje ubytování, ustájení, jízdu na koních, agroturistiku[21]

FARMA u lesa je rodinná eko-farma ležící v Jihočeském kraji, konkrétně v obci Sudoměřice u Bechyně. Na této farmě je provozována agroturistika, výcvik jezdců a koní a samozřejmě je zde poskytováno i ubytování. Farma se dále také zabývá zemědělskou činností a to konkrétně chovem masného skotu, ustájením koní, prodejem nosných krůt a kuřat. Farma hospodaří na dvaceti hektarech luk a padesáti hektarech pastvin. Statek je momentálně částečně zrekonstruovaný, přičemž v jedné části bydlí majitelé této farmy a druhá část funguje jako penzion. Funguje zde i jezdecký klub JK Farma u lesa, který byl založen roku 2001. V tuto dobu zde byli k dispozici pouze dva koně, kteří byli používání pro osobní účely majitelů. Poté od roku 2005 byly rozšířeny činnosti jako ustájení koní, o něco později i výcvik koní a jezdců. Momentálně je na farmě ustájeno 20 koní, jezdecký klub má okolo 30-ti jezdců (povětšinou dívky ve věku od 6 do 15 let). Farma také pořádá již třetím rokem jezdecký tábor. Farma disponuje pískovou jízdárnou, která byla vybudována v roce 2012 a zde je také k dispozici skokový materiál a drezúrní obdélník. Farma plánuje v následujících letech vystavět jezdecký areál spolu s halou a novějším zázemím jak pro koně, tak pro jezdce. [10]

Obr.6.3.Farma u lesa; zdroj: [10]

Nabízené služby pro hipoturistiku:

- jízda na koních a výuka jízdy
- ustájení koní
- pronájem jízdárny
- ubytování

Jízda na koních a výuka jízdy. Farma nabízí jízdy jak pro začátečníky, tak i pro pokročilé. V případě, že se jedná o klienta, který na koni jezdit neumí, je koni přiřazen vodič. Je zde samozřejmě nabízena i výuka jízdy na koni. Farma pořádá kurzy pro začátečníky, pokročilé, kurzy skokové, westernové, drezurní, kurzy přirozené komunikace. Je zde nabízena možnost přípravy na zkoušky základního výcviku s možností zapůjčení koně. Samozřejmě jsou zde vítáni i ti klienti, kteří mají zájem trávit dovolenou s vlastním koněm. Cena za jízdu na koni (na jízdárně nebo vyjíždka ven) na 1 hodinu za 300 Kč, cena za jízdu na koni na půl hodiny je 200 Kč, cena za výcvik na madlech v délce 20-ti minut je 200 Kč. [10]

Ustájení koní. Farma má k dispozici 15 ha pastvin, koně mají možnost zimoviště, kde se mohou schovat před sluncem, proto farma preferuje spíše volné ustájení koní. Je zde možné ustájit hříbata v pastevním odchovu. Koně mají neustálý přísun krmení, což znamená, že v létě se pasou na pastvě a dostávají příkrm slámy, v zimě pak dostávají seno. Součástí ceny za ustájení je zhruba 2 litry mačkaného ovsa na den. V případě speciálních požadavků ohledně krmení, si tyto náklady hradí sám. Ceny za ustájení koní (pastevní) je 3

200 Kč za měsíc, cena za ustájení hříbat (0 až 1 rok) je 1 800 Kč, ustájení hříbat (1 až 2 roky) je 2 000 Kč. Ceny jsou uváděny za jeden měsíc. [10]

Pronájem jízdárny. Venkovní písková jízdárna disponuje o rozměrech 65 x 45 m s drezurním obdélníkem a skokovým materiálem. Pokud nájemce bude používat skokový či drezurní materiál, je nutné ho po ukončení jízdy navrátit do původního stavu. Pokud dojde k nějakému poškození jízdárny, hradí škodu ten, kdo ji způsobil. V případě že nájemce bude používat v jízdárně i osvětlení, bude mu účtován poplatek v hodnotě 50 Kč bez ohledu na počet koní. Možnost pronájmu jízdárny (dle dohody) za 150 Kč na hodinu a na jednoho koně. [10]

Ubytování. Statek disponuje dvěma nově zrekonstruovanými apartmány, které jsou vybaveny dvěma ložnicemi, prostornými obývacími pokoji s kuchyňskými kouty a koupelnami. Dále je zde k dispozici lednička, mikrovlnná trouba, televize, rychlovarná konvice, sporák. V jednom apartmánu se mohou ubytovat 4 osoby, je možná i přistýlka pro 1 osobu ale to po dohodě s majiteli. Dále jsou k dispozici dva pokoje s kuchyňkou a společenskou místností. Každý pokoj je vybaven vlastní koupelnou s toaletou. Součástí ubytování je také zastřešené venkovní posezení s grilem. Pro klienty, kteří se chtějí zde ubytovat, farma nabízí doprovodné služby jako- uschování kol, motocyklů a podobně v části statku, která se dá uzamknout. [10]

6.4 Farma Borová

Informace z živnostenského rejstříku

Jméno a příjmení   Ing. Vlastimil Kamír

Místo podnikání   Borová 44, 381 01 Chvalšiny

Identifikační číslo   47226943

Předmět podnikání   výroba, obchod a služby

Obory činnosti:

- chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)
- zpracování dřeva, výroba dřev výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků
- ubytovací služby
- provozování kulturních, kulturně-vzdělávacích a zábavních zařízení, pořádání kulturních produkcí, zábav, výstav, veletrhů, přehlídek, prodejních a obdobných akcí
- provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti

Druh živnosti: ohlašovací volná

Vznik oprávnění   11.3. 2002 [30]

Farma Borová je farmou ekologickou nacházející se v chráněné krajinné oblasti Blanský les na jihu Čech. Vznikla v roce 1993 díky privatizaci části státního statku Kájov a to byl krok, kdy farma začala hospodařit na zhruba 220 ha pastvin a luk. Kompletní rekonstrukce kravína s výstavbou zastřešeného hnojiště proběhla v roce 2008. V současné době jsou na farmě zaměstnaní 3 stálí pracovníci, je zde provozováno jezdecké zařízení. Farma chová zhruba 90 kusů krav bez tržní produkce mléka. Dále farma má 18 koní, většinou jsou to zástupci westernových plemen a za účelem pony sportu se zde rozrostl pony klub. Každoročně se zde konají závody a setkání přátel koní. Farma se původně věnovala westernovému stylu, ale dnes je farma v tomto ohledu mnohem všestrannější. Momentálně se věnuje drezuře, westernu, parkuru, kurzům přirozené komunikace, skokové tréninky. Farma dále disponuje osmi boxy pro koně. Během závodní sezony má dalších 30 montovaných boxů, dále také otevřenou pískovou jízďárnu o rozměru 30 x 60 metrů, krytou kruhovou jízďárnu, krytou výcvikovou halu o rozměru 24 x 42 metrů, venkovní hřiště s rybníkem.[8]

Obr.6.4.Farma Borová;zdroj: [8]

Nabízené služby pro hipoturistiku:

- utájení
- pronájem jezdecké haly
- Pronájem venkovního kolbiště, kruhovky a jezdeckého hřiště
- ubytování
- Pronájem areálu

Ustájení. Farma momentálně nenabízí dlouhodobé ustájení. Většinou při průběhu seminářů či závodech. Cena za ustájení v boxu je 250 Kč za každý započatý den a cena za ustájení ve výběhu je 120 Kč za každý započatý den. [8]

Pronájem jezdecké haly. Součástí ceny za pronájem je zapůjčení kavaletu a vičného tréninkového materiálu. V případě zájmu o zapůjčení nového skokového materiálu se k ceně připočítává 50 Kč na koně. Cena za pronájem na 1 hodinu a jedno koně je 150 Kč, za 1 hodinu a dva koně je 300 Kč, cena za 1 hodinu a tři koně je 450 Kč a 1 hodinu a více než tři koně je 500 Kč. [8]

Pronájem venkovního kolbiště, kruhovky a jezdeckého hřiště. Cena za tuto službu činí 100 Kč na jednu hodinu a jednoho koně. [8]

Ubytování. Je možné pouze ve stanu či karavanu, záleží na každém, co upřednostňuje. Cena jak za stan, tak i za karavan je 100 Kč na osobu a na jeden den. [8]

Pronájem areálu. Při účasti na semináři, cena činí 170 Kč na 1 den a jednoho koně. [8]

6.5 Ranč Ixion

Informace z živnostenského rejstříku

Jméno a příjmení: Jiří Chadraba

Místo podnikání: Chrastiny 69, 397 01 Dolní Novosedly

Identifikační číslo: 63143607

Předmět podnikání: Výroba, obchod a služby

Obory činnosti:

- chov zvířat a jejich výcvik (s výjimkou živočišné výroby)
- výroba, obchod a služby jinde nezařazené
- výroba školních a kancelářských potřeb, kromě výrobků z papíru, výroba bižuterie, kartáčnického a konfekčního zboží, deštníků, upomínkových předmětů

Druh živnosti: Ohlašovací volná

Vznik oprávnění: 5.6.1996 [30]

Ranč Ixion se nachází zhruba 10 km od Písku a leží na polosamotě u lesa. Hlavním předmětem činnosti tohoto ranče je chov Mérenských koní. Další důležitou činností tohoto ranče jsou vyjížďky do přírody se zkušenými průvodci. Kromě ubytování ranč poskytuje ustájení koní, pořádá letní dětské tábory a také organizuje exkurze. Další důležitou činností ranče je poskytování hiporehabilitace. [24]

Nabízené služby pro hipoturistiku:

- vyjížďky na koních
- ustájení koní
- hiporehabilitace
- exkurze
- ubytování
- letní dětské tábory

Vyjížďky na koních. Vyjížďky probíhají buď v přírodě, kdy zájemce doprovází zkušený průvodce, tempo vyjížďky je řízeno podle zkušeností jezdce, anebo vyjížďky probíhají v místní jízdárně pod zkušeným dozorem. Tyto vyjížďky jsou vhodné pro zkušené jezdce i pro naprosté začátečníky. Minimální věková hranice u dětí pro tento druh služeb je 10 let a

nutnost znalostí základů ježdění. Pro menší děti farma nabízí službu- vodění dětí. Cena za „vodění dětí “ je 100 Kč za zhruba 15 minut, cena za individuální vyjížďku (1 jezdec) je 300 Kč na 1 hodinu a cena za skupinovou vyjížďku (2 - 6 jezdců) je 250,- Kč na hodinu. [24]

Ustájení koní. Farma je v chovu koní a v přístupu k nim velmi moderní. Upřednostňují nejnovější trendy, které vyplývají z přirozených potřeb koní jako stádových zvířat – to znamená upřednostnění volného pohybu. Farma disponuje pastvinou o rozloze cca 30ha, součástí pastviny je i přístřešek, kde jsou koně celoročně ustájeni. Co se týká krmení, seno je volně přístupné v krmítkách, v létě je pro koně k dispozici pastva. Koně mají stálý přístup k vodě a je možné je dokrmovat ovsem. Dále je farma nabízí venkovní jízďárnu možnost poskytnutí profesionálního trenéra, pomoc s výchovou a obsedáním koní. Pro jezdce je samozřejmě zařízeno sociální zázemí, klubovna a sedlovna. Cena za dlouhodobé ustájení je 2 500 Kč za dospělého koně na měsíc a za hříbata do dvou let je cena 1 500 Kč za měsíc. V případě krátkodobého ustájení za den je cena včetně jadra 120 Kč za pastvinu na jednoho koně a cena za box (pouze v létě) je 170 Kč. [24]

Hiporehabilitace. Moderní rehabilitační metoda založená na setkávání koně a člověka se zdravotním znevýhodněním.

Na internetových stránkách farma uvádí dva druhy terapií:

- a) **Individuální terapii** – v tomto druhu terapie závisí délka hiporehabilitace na handicapu pacienta, je vedena školeným hipoterapeutem. Cena za individuální terapii je 200 Kč/terapeutická jednotka.
- b) **Skupinovou terapii** - zahrnuje aktivity s využitím koní a také přípravu koně a odstrojení. Je zde možnost vystřídat během hodiny 3 jezdce na 1 koni a je možné využít maximálně 2 koně v hodině. Cena za skupinovou terapii je 300 Kč/hodina/kůň s průvodcem. [24]

Exkurze. Ranč nabízí exkurze jak pro školy mateřské, základní i střední, ale i pro jiné skupiny či organizace. Program je přizpůsoben věku dětí a obvykle zahrnuje výklad o zvířatech, výklad o krmení a děti také mohou zvířata nakrmit, v jarním období, je součástí programu také kontakt s hříbaty, součástí je taky možnost opékání špekáčků a na přání je možné taky doplnit program o svezení na koni. Cena za individuální exkurzi je 30 Kč na osobu, za skupinovou exkurzi (minimálně 20 osob) je 600 Kč a příplatek za svezení na koni činí 20 Kč na osobu. [24]

Ubytování. Ubytování zde je možné pouze v období od května do října, mimo letní prázdniny. Je zde několik možností ubytování:

- Ve vlastním stanu: cena je 50,- Kč na osobu na den
- V chatkách: které mají kapacitu 2 lůžka, chatky jsou bez elektřiny a vybavené postelí a nočním stolem. Celková kapacita je 14 míst. Cena za jednu chatku je 200 Kč (tato cena je bez lůžkovin, zapůjčení spacáku či lůžkoviny činí dalších 50 Kč na osobu).
- V maringotce: kapacita maringotky je 3 - 4 místa, mají elektřinu a je možné používat přímotop. Cena za maringotku je 400 Kč.

Ranč disponuje sociálním zázemím, kompletně vybavenou venkovní kuchyní, včetně novějších spotřebičů. Pokud má návštěvník zájem ubytovat se někde mimo ranč, je zde možnost ubytování na chatě Živec, která je zhruba 1,5 km od ranče, uprostřed lesa.[24]

Pořádání letních dětských táborů. Tábor je určen jak pro pokročilé jezdce, tak i pro úplné začátečníky. Kapacita tábora je 15 dětí. Náplní tábora je rekreační ježdění na koni, děti jezdí ve westernových, anglických sedlech i bez sedel na jízdárně či v terénu. Děti jsou rozděleny do skupin podle jejich dovedností, zkušeností a podle toho je udáváno tempo vyjížďky. Další částí náplně tábora je péče o koně, jejich sedláni, krmení, čištění, zajištění bezpečnosti při práci s koněm. Samozřejmostí v táboře je také pořádání her a soutěží a na závěr je pořádán táborák. Dětské tábory jsou pořádány občanským sdružením POHIP od roku 2004.[24]

7. Závěr

Jedním z cílů této bakalářské práce s názvem „Hipoturismus a jeho infrastruktura v Jihočeském kraji“ je obecně vysvětlit pojmy, týkající se hipoturismu, uvést jeho formy a také jeho využití a charakterizovat obecně infrastrukturu hipoturisticy. Tomuto cíli je věnována první, neboli teoretická část práce, kde je nejprve uvedena deskripce venkovské turistiky, která je hipoturisticce nejbližší. K venkovské turistice je přiřazována ekoturistika, ekoagroturistika, agroturistika, vesnická turistika, chataření a chalupaření. Druhou kapitolou praktické části tvoří základní terminologie o hipoturismu a to její formy, druhy turisticko - jezdeckých zařízení, kde jsou uváděny obecné informace o jezdeckých objektech, jezdeckých stezkách, jaké je zde nutné vybavení. Dále v této kapitole najdeme informace o druzích a skupinách klientů jezdecké turistiky, o vhodném výběru koně a také informace o průvodcích či cvičitelích.

Dalším a zejména nejdůležitějším cílem mé bakalářské práce je regionální průzkum aktuální situace v segmentu cestovního ruchu, v hipoturisticce v Jihočeském kraji. Tomuto cíli je věnována pozornost v druhé části práce a to v části praktické, kde jsou uvedeni hlavní aktéři a hlavní organizace zabývající se hipoturistikou v Jihočeském kraji. Výsledkem jsou informace o organizacích sdružující provozovatele hiposlužeb i účastníky – turisty, informace o infrastruktuře, tj. o objektech v nichž podnikatelé mají vytvořeny podmínky pro chov, ustájení koní i podmínky k nabídce odpovídajících služeb pro turisty. Druhou oblastí mého zájmu jsou vyhlášené hipostezky. Podrobně byly zpracovány dvě z nich.

V této oblasti uvádím obecný seznam stanic či objektů a poté z tohoto seznamu je vybráno 5 jezdeckých objektů, které jsou lokalizovány a obecně popsány jejich nabízené služby v rámci hipoturismu. Uvádím také informace o právních formách těchto objektů, které byly získány z obchodního a živnostenského rejstříku. Tyto kapitoly jsou těžištěm mé práce a jsou její důležitou součástí. Z dostupných informací, které jsem měla možnost získat především z webových zdrojů, jsem zjistila, že převládajícími jezdeckými objekty v Jihočeském kraji jsou především ranče, farmy a stáje. Jezdecké objekty se nejvíce soustřeďují na Českobudějovicku a Jindřichohradecku. Většinu jezdeckých objektů vlastní majitelé, kteří jsou evidováni v živnostenském rejstříku, to znamená fyzické osoby, případně některé objekty či jezdecké kluby jsou nepříspěvkové organizace a minimum objektů jsou obchodní společnosti.

Jezdecké objekty, které jsem vybrala z dostupného seznamu, jsou Farma Helena, Stáje Štětice, Farma u lesa, Farma Borová a Ranč Ixion. Na těchto vybraných objektech jsem chtěla ukázat, jaké právní formy převládají, jaké druhy služeb poskytují. Farma Helena je společnost s ručeným omezeným, jejíž základní kapitál činí 200 000 Kč. Farma u lesa je akciová společnost, jejíž základní kapitál činí 1 000 000 Kč. Farma Borová a Ranč Ixion jsou objekty, které vlastní FO, čili majitelé registrovaní v živnostenském rejstříku. Stáje Štětice jsou neziskovou organizací. Nejdéle působícím jezdeckým objektem je Farma Borová (rok vzniku 1993), na druhou stranu nejmladším vzniklým jezdeckým objektem je Farma Helena (vznik roku 2004). U těchto pěti vybraných objektů převládá předmět činnosti především zemědělská výroba, dále pak chov zvířat a jejich výcvik, poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti agroturistiky a výcviku jezdců na koni.

Roční provozní náklady na jednoho koně se zhruba pohybují kolem 50 000 Kč. V této ceně je zahrnuto ustájení koně, které se pohybuje v ceně od 2 000 Kč za měsíc do zhruba 3 500 Kč za měsíc. Dále do těchto nákladů je nutno zahrnout krmení pro koně, které se skládá ze sena (cena na rok a na jednoho koně se pohybuje kolem 7 000 Kč), ze samotného jaderného krmení + vitamíny (cena za tyto položky je zhruba 9 000 Kč). K provozním nákladům je také nutno přičíst ostatní náklady jako jsou, náklady na veterináře, kováře, náklady na pracovníka, který se o koně stará. Uvedené částky jsou pouze orientační, nikoli přesné údaje. Sezona jezdecké turistky většinou trvá zhruba od jara (měsíce březen, duben) do podzimu (měsíce říjen, listopad), v tomto období má majitele obvykle vyšší náklady na provoz objektu ale také vyšší příjmy z poskytování nabízených služeb, které se velmi různí. Výše příjmů závisí na tom, jaké konkrétní druhy služeb objekty poskytují a jaké mají ceny za tyto služby.

Bakalářská práce pro mě byla velmi přínosná, protože jsem se mohla dozvědět více o jezdecké turistice, která je pro mě zajímavým tématem. Doufám, že má bakalářská práce pomůže získat dostatečné základní informace jak obecně o hipoturistice, tak o infrastruktuře hipostezek a jezdeckých objektů, buď pro širokou veřejnost v případě, že se zájemci rozhodnou trávit dovolenou v koňském sedle v Jihočeském kraji nebo pro lidi, kteří se zajímají o danou problematiku a chtěli by se o hipoturistice dozvědět více.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

- [1] DROBNÁ, Daniela a Eva MORÁVKOVÁ. *Cestovní ruch pro střední školy a pro veřejnost*. Praha: Fortuna, 2007. ISBN 80-7168-901-7.
- [2] HOLLÝ, Karol. *Jezdecká turistika*. Ostrava: Montanex, 2003. ISBN 80-7225-104-x
- [3] POUROVÁ, Marie. *Marketing a management - Venkovský cestovní ruch*. Praha: Vysoká škola cestovního ruchu a teritoriálních studií, 2010. ISBN 978-80-2547-787-8.
- [4] RYGLOVÁ, Kateřina. *Cestovní ruch: soubor studijních materiálů*. Ostrava: Key Publishing, 2009. ISBN 978-80-7448-028-6.
- [5] RÝGLOVÁ, Kateřina a Michal BURIAN. *Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi*. Praha: Grada, 2011. ISBN 8024740397, 9788024740393.
- [6] ŠIMKOVÁ, Eva. *Manažerské a marketingové přístupy ve venkovské turistice*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008. ISBN 978-80-7041-586-3.
- [7] ANDRLOVÁ, Milena. *Na koni křížem krázem po Česku*. Praha: Fragment, 2008. ISBN 978-80-253-0569-0

Elektronické zdroje

- [8] Farma Borová [online]. [cit.2013-04-09] Dostupné z: <http://www.farmaborova.cz>
- [9] Farma Helena [online]. [cit.2013-04-09] Dostupné z: <http://www.farmahelena.cz>
- [10] Farma u lesa [online]. [cit.2013-04-10] Dostupné z: <http://www.farmaulesa.cz>
- [11] Hipostezky [online]. [cit.2013-04-17] Dostupné z: <http://www.konicci.cz/clanky/rekreacni-jezdeni-76/jezdecke-stezky-hipostezky-2404/>
- [12] Hipostezky v Jižních Čechách [online]. [cit.2013-04-17] Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/157681-na-jihu-cech-pribylo-315-kilometru-hipostezek/>
- [13] Jezdecké stezky [online]. [cit.2013-04-19] Dostupné z: <http://jezdecka-turistika.sothis.cz/jezdecke-stezky.html#2>
- [14] Jezdecký klub stáje Štětice rejstřík [online]. [cit.2013-04-29] Dostupné z: <http://rejstrik.penize.cz/ares/27050122-jezdecky-klub-staje-stetice>
- [15] Jezdecká turistika [online]. [cit.2013-04-09] Dostupné z: <http://jezdecka-turistika.sothis.cz/>

- [16] Jihočeské hipostezky [online]. [cit.2013-04-18] Dostupné z: <http://jihoceskehipostezky.cz/>
- [17] Jižní Čechy [online]. [cit.2013-04-23] Dostupné z: <http://www.jiznicechy.cz/cs-CZ/jizni-cechy.html>
- [18] Koňské úvaziště [online]. [cit.2013-05.03] Dostupné z: <http://check-point.webnode.cz/news/uvaziste-pro-kone/>
- [19] Mapa jezdecké stezky Maříž – Nová Říše (Bohuslavice) [online]. [cit.2013-04-29] Dostupné z : www.mapy.cz
- [20] Metodika značení jezdeckých stezek[online]. [cit.2013-04-09] Dostupné z: <http://jezdecka-turistika.sothis.cz/dokumenty/metodika.pdf>
- [21] Obchodní rejstřík [online]. [cit.2013-04-10] Dostupné z: <https://or.justice.cz>
- [22] Program rozvoje Jihočeského kraje [online]. [cit.2013-04-28] Dostupné z: http://www.turistikanakoni.cz/media/soubory/prk_jck_-_projekt_2-12-04_-_turistika_na_koni.pdf
- [23] Putování za a s koňmi [online]. [cit.2013-04-24] Dostupné z: <http://www.czech-tim.cz/?cl=844-102-putovani-za-a-s-konmi>
- [24] Ranč Ixion [online]. [cit.2013-04-11] Dostupné z: <http://www.rancixion.cz/>
- [25] Stáje Štětice [online]. [cit.2013-04-29] Dostupné z: <http://www.stajestetice.cz/>
- [26] ŠPIČÁKOVÁ.Hana. Hipoturistika, včera a dnes, tady a tam. [online]. [cit.2013-04-22] Dostupné z: http://www.utok.cz/sites/default/files/data/USERS/u24/Clanek_Hipo_uvod.pdf
- [27] Turistika na koni [online]. [cit.2013-04-25] Dostupné z: <http://www.turistikanakoni.cz>
- [28] Turistika na koni v biosferické rezervaci Šumava[online]. [cit.2013-04-24] Dostupné z: http://www.oete.de/tourism4nature/results/su_pictures/su02_horse_riding_study.pdf
- [29] Značky jezdeckých stezek [online]. [cit.2013-04-22] Dostupné z: <http://www.konske-stezky.cz/metodika-znacen/>
- [30] Živnostenský rejstřík [online]. [cit.2013-04-09] Dostupné z: <http://www.rzp.cz/>

Seznam použitých zkratk

aj. – a jiné

apod. – a podobně

a.s. – akciová společnost

atd. – a tak dále

cm – centimetr

FO – fyzická osoba

ha – hektar

Kč – korun českých

KČT – Klub českých turistů

km – kilometr

km² - kilometr čtvereční

m– metr

s.r.o. – společnost s ručeným omezeným

tj. – to je

WTO – Světová organizace cestovního ruchu, World Tourism Organization

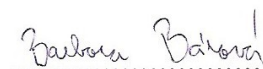
Seznam obrázků

Obr. 5. 1. Mapa stezky 1	22
Obr. 5. 2. Mapa stezky 2	23
Obr. 6. 1. Farma Helena	26
Obr. 6. 2 Stáje Štětice.....	28
Obr. 6. 3 Farma u lesa	31
Obr. 6. 4 Farma Borová.....	33

Prohlašuji, že

- Jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Uherském Hradišti dne 6. 5. 2013

Barbora Bárová

Seznam příloh

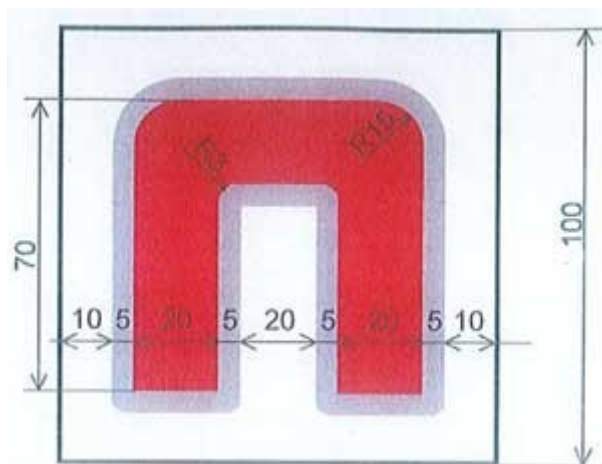
Příloha 1 Značky jezdecké stezky

Příloha 2 Koňské úvaziště

Příloha 1

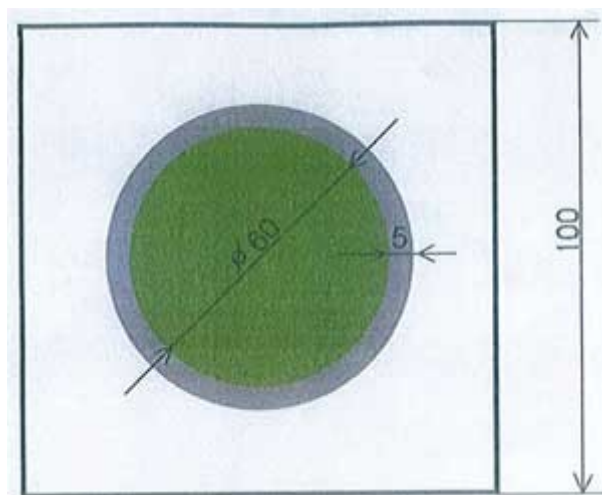
Značky jezdecké stezky

Označení okružní jezdecké stezky

Zdroj: [29]

Označení průběžné jezdecké stezky

Zdroj: [29]

Příloha 2

Koňské úvaziště

Zdroj:[18]